

VỀ VIỆC KIẾN TOÀN CÁC HUYỆN ỦY MIỀN NÚI

Do đáp ứng yêu cầu kiến toàn các tổ chức đảng trước tình hình và nhiệm vụ mới, cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt", chỉ một thời gian tương đối ngắn sau khi được phát động, đã triển khai khá rộng rãi. Đến nay, số lớn huyện ủy đã bước đầu thực hiện yêu cầu kiến toàn theo phương hướng Nghị quyết 136 của Trung ương. Một số huyện ủy đang vươn lên mạnh mẽ. Phong trào ở nhiều huyện chuyển biến rõ rệt, có nơi khá nhanh chóng.

Trong đà tiến bộ chung đó, các huyện ủy miền núi cũng đang ngày càng trưởng thành. Một không khí lành mạnh đang lôi cuốn nhiều huyện ủy miền núi là tinh thần hăm hở muốn tìm hiểu, học tập kinh nghiệm lãnh đạo tốt của các huyện bạn. Đó là những dấu hiệu rất đáng phấn khởi.

Tuy nhiên, đối chiếu với tinh thần và nội dung hoàn chỉnh của Nghị quyết của Ban bí thư Trung ương Đảng về kiến toàn các huyện ủy và yêu cầu của việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị ở miền núi hiện nay, thì những tiến bộ và cố gắng trên vẫn chưa đủ. Chúng ta còn phải ra sức phấn đấu nhiều hơn nữa, tích cực và quyết tâm hơn nữa trong việc kiến toàn các huyện ủy miền núi.

Ở đây, chúng tôi xin đề cập tới một số vấn đề trong việc kiến toàn các huyện ủy miền núi.

Kinh nghiệm chỉ rõ: Quá trình kiến toàn các huyện ủy miền núi trước hết là quá trình đấu tranh để nhận thức đầy đủ và đúng đắn vị trí của cấp huyện ở miền núi trên cơ sở hiểu rõ đặc điểm của miền núi, từ đó xác định quyết tâm khắc phục mọi khó khăn, trở ngại, ra sức kiến toàn các huyện ủy miền núi.

Trong thực tiễn, khi kiến toàn các huyện ủy miền núi, chúng ta gặp mâu thuẫn phải giải quyết là: Do trách nhiệm ngày càng lớn của cấp tỉnh và do tình hình phát triển nhanh chóng về mọi mặt của địa phương, yêu cầu kiến toàn các cơ quan cấp tỉnh là rất lớn, rất cần thiết. Trong khi đó,

vấn đề kiện toán cấp huyện đặt ra một cách cấp bách. Số cán bộ có chất lượng khá thường có hạn. Nhìn vào tình hình tổ chức, thấy khâu nào cũng còn yếu, cần phải được củng cố và kiện toàn. Trong tình hình đó, nếu không phân tích và làm rõ những đặc điểm của miền núi kết hợp với việc nghiên cứu Nghị quyết của Trung ương để có nhận thức đúng đắn và đầy đủ về vị trí của cấp huyện ở miền núi, thì không thể có quyết tâm cao trong việc kiện toàn các huyện ủy miền núi. Kết quả là các huyện ủy không được kiện toàn đúng mức, phong trào của các huyện chuyển biến chậm.

Nghị quyết 136 của Trung ương xác định: cấp huyện là cấp trên trực tiếp của cơ sở có vị trí quan trọng trong việc chỉ đạo cụ thể, trực tiếp cho từng xã và đi sâu xuống các hợp tác xã, nhằm giúp cho các xã thực hiện mọi đường lối, chính sách, chủ trương của Đảng và Nhà nước ở nông thôn, nhất là đối với nhiệm vụ phát triển sản xuất nông nghiệp.

Như vậy, cấp huyện có đầy đủ trách nhiệm và chủ động hoàn toàn trong sự lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện các hoạt động trong huyện và đối với các xã. Hoạt động của cấp huyện có ảnh hưởng trực tiếp và quyết định đối với xã và hợp tác xã. Muốn củng cố tốt xã và hợp tác xã, phải kiện toàn các cơ quan cấp huyện.

Riêng ở miền núi, vị trí của cấp huyện lại càng quan trọng. Về địa lý, các tỉnh miền núi rất rộng, giao thông liên lạc rất khó khăn. Tỉnh không thể nào nắm tình hình và chỉ đạo kịp thời tới các vùng, đừng nói gì tới các xã trong tỉnh. Mà ở miền núi, tình hình kinh tế, chính trị, xã hội lại rất không đồng nhất, có nhiều vùng với nhiều đặc điểm khác nhau. Những vùng cao với những dân tộc có thói quen sinh hoạt, sản xuất và điều kiện đất đai, thủy thế, khí hậu, kỹ thuật, cây trồng, v.v... khác xa vùng thấp. Ngay giữa các vùng cao, cũng như giữa các vùng thấp, các điều kiện trên cũng không hoàn toàn giống nhau. Vùng cao biên giới có tình hình chính trị rất phức tạp. Vùng dân tộc Mèo khác hẳn vùng dân tộc

Mán. Vùng làm ruộng có cánh đồng tương đối bằng phẳng khác vùng làm ruộng bậc thang v.v... Đáng chú ý là trong một huyện cũng thường có nhiều vùng ở xen kẽ nhau, điều kiện về các mặt rất khác nhau.

Với các điều kiện trên đây, rõ ràng cấp tỉnh dù có được kiện toàn đến đâu, tổ chức bộ máy dù có phình ra to lớn đến đâu, cũng không thể chỉ đạo cụ thể, sát hợp và kịp thời đối mọi hoạt động trong các vùng, các xã được, nhất là tổng điều kiện chiến đấu khẩn trương hiện nay.

Vì vậy, tăng cường đầy đủ trách nhiệm của cấp huyện, kiện toàn các cơ quan cấp huyện, làm cho cấp huyện chủ động lãnh đạo và chỉ đạo một cách cụ thể, trực tiếp đối với từng xã, từng vùng trong huyện trong mọi tình hình, là một đòi hỏi khách quan và cấp bách của miền núi.

Hiện nay, theo sự phân cấp mới về quản lý kinh tế, trách nhiệm và quyền hạn của cấp tỉnh được tăng cường thêm. Với nền kinh tế phong phú và có khả năng tiềm tàng rất lớn của miền núi cần được ra sức phát huy, với yêu cầu lãnh đạo nhiều mặt phức tạp khác do tình hình miền núi đặt ra, cấp tỉnh càng phải dành nhiều công sức, trí tuệ tập trung chỉ đạo những vấn đề lớn có ảnh hưởng quyết định đến tình hình chung trong tỉnh. Do đó, cấp huyện càng phải nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo, phát huy cao độ tính chủ động và trách nhiệm của mình trong việc trực tiếp chỉ đạo các xã. Tăng cường cấp huyện chính cũng là tạo điều kiện để kiện toàn cấp tỉnh, củng cố cấp xã. Những ý nghĩ lo rằng kiện toàn huyện thì sẽ giảm bớt lực lượng của tỉnh, làm yếu tỉnh, là hoàn toàn không đúng. Hoặc sự lãnh đạo của tỉnh ủy chỉ hướng vào việc lo giải đáp các yêu cầu cụ thể của các ngành ở tỉnh mà không chăm lo đầy đủ đến việc kiện toàn các huyện ủy, làm cho các huyện ủy vững mạnh về mọi mặt, đủ sức sáng tạo và chủ động xoay chuyển phong trào trong huyện, là không nắm được khâu cơ bản trong nội dung hoạt động của mình. Còn các huyện ủy, nếu không kịp thời nhận rõ và sâu sắc những yêu cầu trên để ra sức vươn lên,

thì về khách quan, sẽ gây trở ngại lớn cho sự lãnh đạo của tỉnh và yêu cầu tiến lên của các xã.

Kiên toàn huyện ủy miền núi, cũng như đối với các huyện ủy khác, trước hết là giúp cho huyện ủy có được phương hướng phấn đấu đúng và biết tổ chức thực hiện tốt phương hướng đó. Vừa qua, được các tỉnh ủy chỉ đạo và giúp đỡ, các huyện ủy miền núi đều đã quan tâm giải quyết vấn đề này. Song, trên thực tế, có những huyện ủy tiến bộ nhanh, do có phương hướng hành động đúng, tích cực, chỉ đạo thực hiện giỏi, quyết tâm; bên cạnh đó, có những huyện ủy tiến bộ chậm hoặc trì trệ, chưa có khí thế vươn lên mạnh trong phương hướng phấn đấu và hành động thực tiễn. Vì sao có tình hình này? Phải chăng trong các huyện ủy sau còn có vấn đề tư tưởng chưa được giải quyết tốt?

Chúng ta đều biết, miền núi có khả năng tiềm tàng rất lớn về mặt phát triển kinh tế, như đất đai chưa sử dụng hoặc sử dụng chưa hợp lý còn rất nhiều, khả năng phát triển trồng trọt, chăn nuôi còn rất lớn, điều kiện khí hậu tương đối thuận lợi, lực lượng lao động chưa được sử dụng tốt, v.v... Nhiều đồng chí chúng ta đã suy nghĩ, tìm tòi và tích cực tận dụng những điều kiện thuận lợi nói trên. Nhưng cũng có nhiều đồng chí thiếu cách nhìn tích cực, xa rộng, tự trói mình trong nếp nghĩ cũ, chỉ loanh quanh trong việc khai thác một số ruộng nước, nương thuộc, nguồn lợi sẵn có trên rừng, một ít cây trồng và gia súc quen thuộc... và trói mình trong thói quen sản xuất tự cấp, tự túc, tự sản, tự tiêu của miền núi mà không vươn tới một nền đại sản xuất xã hội chủ nghĩa rất phong phú ở miền núi, không nâng cao trách nhiệm và vinh dự của miền núi góp phần vào sự nghiệp đấu tranh và xây dựng chung của cả nước. Với cách nghĩ đó, khó có thể tiếp thụ và quán triệt đầy đủ đường lối của Đảng, khó có thể có được một phương hướng phấn đấu đúng đắn, cách mạng và một quyết tâm cao trong chỉ đạo thực hiện.

Mặt khác, miền núi có một số khó khăn khách quan như trình độ văn hóa, kỹ thuật thấp, mê tín còn nặng, lao động ít, v.v... Trước những khó khăn này, phải có thái độ tích cực là tin tưởng tuyệt đối ở quần chúng nhân dân các dân tộc, đi sâu vào quần chúng, dựa vào và kiên quyết phát động quần chúng khắc phục. Qua phong trào quần chúng, từng bước củng cố và nâng cao tinh thần dám làm, dám phụ trách của cán bộ.

Vừa qua, các huyện Lộc Bình, Mù Cang Lài, Đại Từ, Bảo Yên, Văn Yên, Quảng Hòa, v.v... đã thành công lớn trong việc lãnh đạo, chỉ đạo một số mặt công tác mà lúc đầu có những khó khăn xem như không thể khắc phục nổi. Đó chính là do các đồng chí ở đây đã xác định được thái độ đúng đắn nói trên. Ngược lại, nhiều đồng chí chúng ta ở miền núi, khi bàn bạc và hành động, thường hay vin lý do "đặc điểm dân tộc", "đặc điểm địa phương" để từ chối hoặc không tích cực thực hiện những chủ trương, biện pháp đúng đắn và cách mạng về sản xuất, cải tiến kỹ thuật, củng cố và hoàn thiện quan hệ sản xuất mới, chấp hành các chính sách cải tạo phong tục và thói quen xấu có hại, v.v... Thực chất của thái độ này là sự đánh giá thấp quần chúng, đảng viên, không tin vào quần chúng nhân dân các dân tộc, đi ngược lại quan điểm quần chúng của Đảng. Nó cũng phản ánh tư tưởng ngại khó, sợ khổ. Không đấu tranh kiên quyết chống thái độ và tư tưởng sai lầm này, xác lập vững chắc quan điểm quần chúng của Đảng, thì huyện ủy không thể vạch ra được phương hướng tiến công đúng đắn và quyết tâm chỉ đạo thực hiện phương hướng đó, không thể đưa được đường lối, chính sách của Đảng vào quần chúng.

Qua thực tế, chúng ta khẳng định rằng: không có dân tộc nào thua kém dân tộc nào, không có một địa phương hay một dân tộc nào mà không phát động và không vươn lên được; quần chúng nhân dân các dân tộc nước ta đã được Đảng ta giáo dục lâu dài, nên rất cách mạng.

Ở một số địa phương miền núi sớm có phong trào cách mạng, đảng viên và quần chúng có truyền thống đấu tranh cao, tin tưởng sâu sắc vào

Đảng và Hồ Chủ tịch, song hiện nay, trong sản xuất và nhiều mặt công tác khác có hiện tượng trì trệ. Về mặt tư tưởng, đó là do chúng ta chưa tăng cường giáo dục đầy đủ, chưa biết động viên và phát huy những ưu điểm cơ bản trên của đảng viên và quần chúng, từ đó những tư tưởng tiêu cực như thoả mãn, bảo thủ, công thần nảy nở, gây trở ngại cho việc tiếp thụ những cái mới, cho việc phát huy tính tích cực, cách mạng của đông đảo đảng viên và quần chúng. Vì vậy, huyện ủy cần xem xét lại công tác tư tưởng của mình, ra sức tăng cường và nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, động viên và phát huy mạnh mẽ truyền thống cách mạng của cả dân tộc và của địa phương, trên cơ sở đó khắc phục những tư tưởng tiêu cực trên. Không làm như thế thì không thể tạo nên được cơ sở tốt cho việc tiếp thụ và quán triệt đường lối, chính sách, chủ trương của Đảng, cho việc phát huy tinh thần tích cực cách mạng của huyện ủy trong việc vạch ra phương hướng hành động và chỉ đạo thực hiện phương hướng đó.

Tóm lại, chỉ có xây dựng cho mình một thái độ và cách nhìn đúng; giàu tính tích cực cách mạng và lòng tin tưởng vững chắc vào quần chúng nhân dân các dân tộc, trông xa, thấy rộng, và kiên quyết đấu tranh khắc phục mọi biểu hiện trái ngược với thái độ và cách nhìn đó; đồng thời, tạo nên được cơ sở tư tưởng tốt trong đảng bộ, các huyện ủy mới có thể vươn lên mạnh mẽ, mới có thể có những phương hướng hành động tích cực và cách chỉ đạo sáng tạo, kiên quyết. Đó là bài học lớn rút ra từ sự thành công của một số huyện ủy miền núi trong thời gian vừa qua.

Vấn đề bồi dưỡng các huyện ủy viên về năng lực tổ chức, phương pháp công tác và trình độ hiểu biết về kinh tế, kỹ thuật, về công tác vận động quần chúng, công tác đảng, đang đặt ra một cách cấp bách. Đó là vì yêu cầu, nội dung lãnh đạo của một huyện ủy miền núi khá phong phú và phức tạp cả về kinh tế, chính trị và xã hội, trong khi đó trình độ của các huyện ủy viên ở miền núi nói chung còn bị hạn chế. Các huyện ủy viên mới, trẻ có những ưu điểm rất căn bản, tuy nhiên cũng có nhiều nhược

điểm về các mặt trên. Nếu không được quan tâm bồi dưỡng thì các huyện ủy không thể gánh vác nổi nhiệm vụ của mình và không thể được kiện toàn mạnh mẽ.

Vừa qua, nhiều huyện ủy miền núi đã có kinh nghiệm tốt về bồi dưỡng huyện ủy viên thông qua việc xây dựng điển hình tiên tiến, qua việc chỉ đạo điểm của huyện ủy. Từ điểm chỉ đạo riêng này, thông qua thể nghiệm và làm thực tế, qua sơ kết, rút kinh nghiệm, huyện ủy bồi dưỡng cho nhau về đường lối, chính sách, về trình độ tổ chức, phương pháp công tác và những hiểu biết cần thiết về kinh tế, kỹ thuật, về công tác vận động quần chúng, công tác đảng, v.v... Đây là cách làm thiết thực có hiệu quả tốt, phù hợp với trình độ tiếp thụ của huyện ủy viên miền núi. Đương nhiên, các hình thức bồi dưỡng tại trường, tại lớp và các hình thức khác cũng rất quan trọng, có tác dụng lớn, cần được thực hiện đầy đủ.

Thực hiện phương pháp bồi dưỡng trên, vai trò của đồng chí bí thư huyện ủy có tác dụng và ảnh hưởng quyết định. Bí thư giỏi, có phong cách tốt, thì sẽ bồi dưỡng các huyện ủy viên đều giỏi và có phong cách tốt. Vì vậy, tỉnh ủy phải đặc biệt quan tâm bồi dưỡng các bí thư huyện ủy. Qua các đồng chí này, bồi dưỡng cho các huyện ủy viên khác.

Về phương pháp chỉ đạo, ở miền núi phải đặc biệt nhấn mạnh phương pháp chỉ đạo theo vùng và chỉ đạo điểm. Trong một huyện miền núi thường hình thành các vùng rất khác nhau. Do đó, sự chỉ đạo theo kiểu đồng loạt, chung chung là một tác phong rất không phù hợp với miền núi nhất là đối với cấp huyện, cấp chỉ đạo, trực tiếp và cụ thể đối với từng xã.

Trong sự tiến triển của cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt", chúng ta thấy số huyện ủy vươn lên nhanh chóng đang xuất hiện ngày càng nhiều. Bên cạnh đó, có một số huyện ủy tiến chậm, thậm chí một số ít huyện ủy vẫn còn ở tình trạng một huyện ủy kém. Ở miền núi, hiện nay cần phải đặc biệt chú ý giúp đỡ số huyện ủy còn tiến chậm.

Để đưa các huyện ủy tiến lên một cách đồng đều, thực hiện yêu cầu gấp rút đưa số huyện ủy kém tiến lên như Nghị quyết 136 của Trung ương đã chỉ rõ, một mặt chúng ta ra sức giữ vững và phát huy ảnh hưởng tốt của những huyện ủy tiên tiến, cổ vũ, giúp đỡ những huyện ủy vừa qua có những mặt tiến bộ nhanh, nhằm nhanh chóng nâng lên ngày càng nhiều số huyện ủy khá và đạt yêu cầu "bốn tốt". Mặt khác phải tích cực dìu dắt, giúp đỡ số huyện ủy chậm tiến, nhằm thu hẹp, tiến tới không còn số huyện ủy kém. Các tỉnh ủy có trách nhiệm rất lớn trong vấn đề này. Với những kinh nghiệm đã tích lũy và học tập được, với quyết tâm và những phương tiện, cán bộ sẵn có, chắc chắn các tỉnh ủy có thể làm tốt yêu cầu trên. Tuy nhiên, cần phải nhấn mạnh vai trò quyết định của bản thân các huyện ủy. Vì các huyện ủy không tự mình vươn lên thì sự giúp đỡ của tỉnh ủy không thể phát huy tác dụng được.

Trong một huyện yếu, kém thường có nhiều cơ sở yếu, kém. Điều đó phản ánh sự lãnh đạo của huyện ủy, đồng thời tác động trở lại sự lãnh đạo đó, khiến cho huyện ủy càng gặp nhiều khó khăn trong việc vươn lên khắc phục những nhược điểm, khuyết điểm để trở thành huyện ủy "bốn tốt". Vì vậy, muốn đưa số huyện ủy yếu, kém tiến lên thì, phải đồng thời phải đưa số cơ sở yếu kém ở trong huyện đó tiến lên. Hai khâu này dính liền với nhau, ảnh hưởng và chi phối lẫn nhau. Hơn nữa, chỉ có đưa huyện ủy vào chiến đấu trong thực tế phong trào quần chúng sản xuất, chiến đấu ở cơ sở, thông qua thực tế củng cố, kiện toàn các cơ sở, huyện ủy mới tự bồi dưỡng, rèn luyện và vũ trang cho mình về mọi mặt, nâng cao nhanh chóng trình độ tư tưởng và tổ chức, năng lực lãnh đạo, phương pháp công tác và các mặt hiểu biết khác.

Chúng ta đã có kinh nghiệm về củng cố huyện ủy yếu, kém, và cơ sở yếu, kém. Ở những nơi này thường là đảng viên không phát huy được vai trò tiên phong lãnh đạo của mình, do không được giáo dục đầy đủ và tổ chức, chỉ đạo tốt; liên hệ giữa đảng viên và quần chúng không được

tốt, có nhiều mắc mớ; cấp trên và cấp dưới không nhất trí, cấp dưới cho là cấp trên không hiểu hết những khó khăn của mình, phê bình nhiều mà giúp đỡ ít, cấp trên cho là cấp dưới bảo thủ, không dám mạnh bạo vươn lên, không kiên quyết chấp hành chỉ thị, nghị quyết của cấp trên, đảng viên, cán bộ ở đây kém, v.v... Đứng về chỉ đạo phong trào mà nói, thật ra việc để cho một đơn vị cấp dưới yếu, kém lâu ngày, trước hết là trách nhiệm của cấp trên. Cấp trên cần kiểm điểm, tự phê bình và khuyến khích cấp dưới phê bình, thẳng thắn vạch ra những thiếu sót của mình đối với việc chỉ đạo, giúp đỡ cấp dưới, trên cơ sở đó, đề ra phương hướng, biện pháp giúp cấp dưới củng cố và kiện toàn. Dựa vào đó, cấp dưới cũng nghiêm khắc tự phê bình, tìm ra nguyên nhân của sự trì trệ và có biện pháp đưa phong trào lên. như thế là tạo được sự đoàn kết trên dưới, đoàn kết toàn Đảng; phong trào nhất định sẽ được đẩy mạnh lên.

Một đơn vị yếu, kém lâu ngày thường không phải là do cơ quan lãnh đạo và các đảng viên, quần chúng ở đây không có ý thức trách nhiệm và không muốn vươn lên, mà chủ yếu là do có nhiều khó khăn chưa giải quyết được. Anh chị em thường có tâm trạng bi quan, tiêu cực. Đối với đơn vị này nếu cấp trên chỉ một chiều phê bình, thậm chí chỉ trích gay gắt, và một chiều dùng biện pháp tổ chức, thay đổi cốt cán lãnh đạo, thì càng làm cho cán bộ lãnh đạo, đảng viên, và quần chúng ở đây thêm bi quan, tiêu cực và mất phương hướng vươn lên.

Chỉ có sự đánh giá đúng, cán bộ, đảng viên và quần chúng, có lòng tin tưởng sâu sắc vào khả năng sáng tạo, tích cực của họ, và ra sức giúp đỡ cấp dưới một cách cụ thể, thiết thực, toàn diện, đúng hướng, thì mới nhanh chóng khắc phục được tình trạng yếu, kém, đưa phong trào nơi yếu, kém vươn lên mạnh mẽ.

Vừa qua, các bí thư huyện ủy, các đại diện tỉnh ủy và đại diện ban tổ chức khu, tỉnh của miền núi đã họp hội nghị trao đổi kinh nghiệm về xây dựng huyện ủy "bốn tốt" ở miền núi. Nhiều kinh nghiệm tốt đã được

giới thiệu. Với tinh thần kiên quyết vươn lên và học tập các kinh nghiệm đó một cách có phê phán, lại được các tỉnh ủy, khu ủy, chỉ đạo chặt chẽ, giúp đỡ cụ thể, thiết thực, chúng ta tin rằng, thời gian tới nhiều huyện ủy miền núi sẽ giành được những thắng lợi mới trên con đường tiến lên trở thành những huyện ủy "bốn tốt"

Xây dựng đảng